

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

69. ÅRGANG

24. AUGUST 1957

A V I N N H O L D E T :
SKILSMISSEN, HJEMMETS OG SAMFUNNETS FORBANNELSE
- ET BUDSKAP FRA EN KINESISK PREST - LAUDES MARIAE
- BLIKK PÅ TIDEN - BISKOP DR. MANGERS' 25 ÅRS
BISPEJUBILEUM - RADIOSPØRSMÅL OG SVAR - UTLANDET

NR
15

NESTE NUMMER KOMMER 24. AUGUST 1957.

Det fornemme
porselen
i flortynn
utførelse

FORM 2000

fra
Rosenkilde

Merket som garanterer
kvaliteten.

Bli samlekunde!

Walligani

STORTINGS GT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	} Bergen
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Pauls Kirke	
Moderhuset	
Florida Sykehus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst., Hammerfest	
St. Theresia kirke, Hønefoss	
St. Franciskus Hosp., Hønefoss	

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 66 - Service: 56 35 90

Gir saklig opplysning om den katolske kirkes tro og moral. Deres svar på Deres personlige spørsmål, står Katolsk Informasjon til tjeneste med sitt brevkurs. Kurset består av 10 brev som sendes Dem med 14 dagers mellomrum. Eventuell korrespondanse vil bli behandlet fortrolig og besvart av kurssets geistlige ledere. - Skriftlig henvendelse til:

KATOLSK INFORMASJON
Akersveien 5 Oslo

Abonner på St. Olav nå!

Kr. 5.00 ut året — Utlandet kr. 7.00

LØSSALG:

Cammermeyers Boghandel A/S, Karl Johansgt. 41/43, Concentra, Akersgt. 61, Narvesens Kioskkompani A/S, Stortingsgt. 2, og i eksp., Akersv. 5, Oslo.

Biskop dr. Jac. Mangers:
«KOMME DITT RIKE»

En samling av hyrdebrevene 1932—1956.
Med et tillegg tilegnet Ordenssøstrene.
314 sider. — Kr. 7.00 (hft.).

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL,
Akersv. 5, Oslo.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 11. AUGUST: 9. sønd. etter Pinse. Ep. 1. Kor. 10, 6—13. Ev. Luk. 19, 41—47. Mandag: Klara, jomfru. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Vigilien til Marias Opptagelsesfest. Torsdag: Maria opptagelse i himmelen. Fredag: Joakim, jomfruens far, bekj. Lørdag: Hyacin, bekj.
SØNDAG 18. AUGUST: 10. sønd. etter Pinse. Ep. 1. Kor. 12, 2—11. Ev. Luk. 18, 9—14. Mandag: Johannes Eudes, bekj. Tirsdag: Bernard, abbed. Onsdag: Johanne Franciska de Chantal, enke. Torsdag: Marias rene hjerte. Fredag: Filip Benitus, bekj. Lørdag: Bartolomeus, apost. — Forordnet bønn i anl. av biskopen av Oslos bispevigelsdag.
SØNDAG 25. AUGUST: 11. sønd. etter Pinse. Ep. 1. Kor. 15, 1—10. Ev. Mark. 7, 31—37.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien.	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelsngt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00 20.00	—
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

SKILSMISSEN

Hjemmets og samfunnets forbannelse

En ikke-katoliks syn

I den seneste tid har vi kanskje sterkere enn noen sinne, blitt konfrontert med skilsmissen som hjemmets og samfunnets forbannelse. Gjennom pressen er vi blitt delaktig i den dypeste tragedie man kan tenke seg: foreldrenes uenighet om barna, hvor den ene part av kjærlighet til sitt barn, satte seg utover hva samfunnet i rettens skikkelse hadde bestemt for barnets framtid.

I korte, skarpe glimt har vi fått se hvordan en skilsmisse griper dypt inn i menneskesjelen og skaper en avgrunnsdyp brønn av fortvilelse. Det er et alvorlig problem for de mennesker det berører når man går til det skritt å oppløse et ekteskap hvor det kanskje også er barn. Så alvorlig at utenforstående ikke kan fatte dybden i problemet. På den annen side kan det svært ofte se ut som om ektefellene bare tenker på sitt eget ve og vel. Man blir tråkket på tærne av sin partner, det kan godt være at vekten er tung å bære, men så reflekteres det ikke lenger over hvilke konsekvenser den løsning kan få som man nå framfor alt ønsker: skilsmissen. Det er liksom man sitter med følelsen av at barna blir «tatt med på kjøpet», som et slags fraktgods. Det er jo ikke bare adskillelsen av ektefellene som blir følgen av at ekteskapet blir oppløst. I de aller fleste tilfelle blir mødrene tilkjent oppdragelsesretten til barna og derfor blir fedrene fra den dato skilsmissen er et faktum, ikke bare løst fra ekteskapet, men også fra barna.

Skilsmissen som hjemmets og samfunnets kanskje største problem, har mange sider. Framfor alt er det de juridiske og moralsk-religiøse som faller en i øynene. La oss derfor se litt på disse faktorenes betydning for hjemmets bevarelse.

Så vidt jeg kan se er Norges skilsmisselovgivning en av de mest liberale som finnes. Så langt jeg kan forstå har lovens regulering av dette problem på beste måte støttet opp under og lagt grunnen for den nærmest lettfattelige oppfatning av ekteskap man nå kan finne. Det ser for meg ut som om hensynet til individet — NB det voksne individ — har gått en smule for langt her. Bare et par av lovens paragrafer

nevner hensynet til den mulige tredje part i dramaet: barnet eller barna. Og også her bare i en bisetning.

Jeg er ikke i tvil om at mange vil protestere og peke på at ekteskapet ikke er noen tvangsanstalt hvor ens eget jeg skal undertvinges av en egosentrisk person. Argumentet kan høres besnærende, og innebærer naturligvis i og for seg en riktig bedømmelse av ekteskapet. Dette er ikke ment som noen tvangsinstitusjon. Men — la oss alltid ha for øyet at vi i de aller fleste tilfeller vil bli konfrontert med saken fra den ene part og det er ikke sikkert at det som vedkommende mener er «undertrykkelse av ens eget jeg» er noen undertrykkelse. Det kan også bunde i en manglende evne til å innpasse seg i ekteskapets uten tvil krevende form. Det kan med andre ord bety en for sterk hevdelse av individets rett, av egenviljen nettopp hos den part som føler seg trått på tærne.

Men løsningen er sikkert ikke å finne i en oppløsning av ekteskapet. Det er slett ikke sannsynlig at det vil gå bedre i et nytt ekteskap (jfr. Hollywood). Derfor må vi forlate jussen og komme inn til kjernen i ethvert menneskelig forhold: det moralsk-religiøse. Og her står vi ved et absolutt krav. Et krav som sier at et gyldig inngått ekteskap skal opprettholdes på tvers av menneskets påfunn. Det er en guddommelig innstiftelse med slektens og samfunnets bevaring til hensikt. Har vi kommet fram til dette standpunkt, er meget vunnet. Da vil vi for det første innse at vi og vår egenvilje må lære å gå ydmykhetens vei både i forholdet til vår Skaper og i forholdet til vår ekteskapspartner.

I den katolske kirke er ekteskapet også et sakrament, dvs. ekteskapspakten, ektefellenes ja-ord til hverandre, er en handling som formidler den guddommelige nåde til mennesket. Derfor er også Romer-kirkens stilling til ekteskapet den «at det som Gud har sammenføyet kan intet menneske adskille», dvs. Kirken anerkjenner ingen form for skilsmisse i vanlig juridisk forstand enten klage-målet er forsømmelse, utroskap, «åndelig tortur» eller hva det nå kan være. Derimot kan ekteskapet erklæres for ikke inngått, dvs. det er etter kanonisk rett ikke gyldig hvis det ved vielsen har eksistert ekteskapshindrende forhold som Kirken ikke hadde rede på, som f. eks. for nært slektskap, impotens eller et ufrivillig samtykke. Da blir ekteskapet å betrakte som ikke inngått og «ektefellene» kan gå hver til sitt. Dette er riktig nok meget sjeldent, siste år ble det innvilget 125 søknader om oppløsning av ekteskap i Romerkirken. Antallet søknader var nøyaktig dobbelt så stort. Bortsett fra disse forhold er ekteskapet etter katolsk syn uoppløselig. Men — det kan være forhold som tilsier at ektefellene blir skilt eller rettere adskilt. Nettopp hensynet til barna kan faktisk fordre noe slikt, selv om det ganske sikkert vil være uhyre sjeldent. Til dette svarer Kirken at ektefellene i slike tilfelle kan la det ekteskapelige samliv opphøre for en tid, dvs. de kan flytte hver til sin kant, men ekteskapet blir ikke oppløst, og ingen av partene kan inngå noe nytt ekteskap så lenge den andre part lever. — Slik ser Den katolske kirke på ekteskapet og skilsmissen. Jeg forstår at det kan synes hårdt, men det er etter min mening nødvendig for å stoppe den utglidning som

ellers ville finne sted. Og det er en logisk konsekvens av Jesu ord til mennesket og til sin Kirke.

Dette synet er langt fra rådende i vår lutherske kirke. For det første er ekteskapet der intet sakrament, og selv om presten benytter en formel som anerkjenner ekteskapets uoppløselige karakter, har man ikke våget trekke konsekvensen av dette, men gir til og med i enkelte tilfelle anbefaling til skilsmisse og overlater til den enkelte prest om han vil vie fraskilte. Denne løse praksis og inkonsekvens i teorien har ganske sikkert bidratt til å nedvurdere ekteskapet som en guddommelig institusjon. Den er vel nærmest å betrakte som en konsesjon til tiden, «til menneskenes hårde hjerter».

Selve det menneskeliglogiske og berettigede i Romerkirkens syn på ekteskapet ser vi i det faktum at det er ikke så få mennesker som har angret hele sitt liv over at de kanskje i fortvilelse, ja berettiget harme har bevirket at deres ekteskap er oppløst. Vi opplever ofte gjengifte av adskilte par, men ennå oftere opplever vi hele den sum av menneskelig tragedie som rommes i ordet *forsent*. Hvor mange foreldre (mor eller far) har ikke blitt konfrontert med sitt barns «hvorfor» når den tredje part i dramaet selv er blitt voksen nok til å forstå og spørre.

Selve skilsmissen bærer i seg også andre problem. På hvilket grunnlag har ekteskapet blitt inngått? Har partene rett forstått hva de har innlatt seg på, eller er det et resultat av en slags rus som vel er søt, men neppe et holdbart ekteskapsgrunnlag. Er det kanskje et resultat av et flyktig bekjentskap? Problemene er mange og her kommer man ikke langt med jussen. I det nær sagt før-ekteskapelige stadium reiser de moralsk-religiøse spørsmål seg med hele sin tyngde. Hva skal gjøres for å gi den rette veiledning for unge mennesker? Det er ingen løsning som så mange tror, å gi de unge veiledning i preventivteknikk (for et ord), det er bare en anerkjennelse og stadfestelse av elendigheten. Skal man komme noen vei er det nødvendig med en positiv, byggende innstilling. Nå har vi i nær 2000 år hatt en slik positiv, byggende læredom, den kristne. I de kristne moralbud gis det oss en livsnorm som hvis vi holdt oss til den anviste veien, ville gi oss en garanti også vis à vis skilsmisens problem. Men — det later til at våre hjemlige kristne og den livsfilosofi som er knyttet til disse, er altfor opptatt med å snakke religiøs sjargong og fortelle hverandre og oss hvor godt de har det. «Det gode møte» er blitt en frase som så langt fra å tiltale, virker frastøtende.

Men hva skal vi så gjøre? Jeg skulle tro at det rette ville være å opprette obligatoriske kurser for ekteskapskandidatene hvor alle kunne få en rett innføring i sakens natur. Med riktig kristen bakgrunn ville slike kurser, sammen med en kraftig innstramming i vår skilsmisselovgivning, kunne ha mulighet for å rette på den utvikling vi er midt oppe i. Her har kirken en stor oppgave. Ved å avvise skilsmissen som løsning på problemene kan den bidra til å heve synet på ekteskapet opp i en helt annen sfære. Rent prinsipielt mener jeg at skilsmisse ikke bør tillates, den tragedie som især barna blir utsatt for er en for stor pris for ektefellenes frihet. Derimot kan det være fornuftig å tillate en midlertidig ad-

Et budskap fra en kinesisk prest

En ung kinesisk prest, pater Houang, som lever som landflyktig i Paris, holdt for en tid siden nedenstående foredrag på en internasjonal studentkongress. Foredraget som var kalt «De kinesiske katolikker og Kirken og Europa», vil nå bli trykt sammen med andre foredrag om China og utgitt av forlaget Casterman i Paris med titelen: «Ame chinoise et christianisme», (Den kinesiske sjel og kristendommen). I sitt foredrag gir pater Houang uttrykk for hva de kinesiske katolikker venter av Vesterlandenes kristne.

Hvis vi spør hva de kinesiske katolikker kan vente for tiden av sine brødre i Vest, er det særlig to ting som forekommer meg betydningsfulle.

For det første gjelder det å kunne gi avkall på det overlegenhetskompleks som gjerne er fremherskende hos dere i Vest, og i stedet bli virkelig fortrolig med prinsippet om raselikhed. Jeg forstår godt at Kirken har tatt veien om Europa, for kristendommen kunne bare bli beriket av å oppta i seg grekernes visdom, romernes rettssans og det moderne Vestens effektivitet. Men jeg håper at den vil nå utover dette rent europeiske stadium. For Den katolske kirke er universell, og universalitet vil ikke si uniformitet.

Man har altfor ofte betraktet de asiatiske kirker som annekskirker til Vestens Kirke, mens den virkelige Kirke burde være preget av enheten i mangfoldigheten og mangfoldighet i enheten. Jeg holder meget av de gotiske katedraler og særlig de store og skjønne rosetter som pranger over deres portaler. Det finnes intet bedre bilde på Kirkens universalitet enn et slikt rosevindu. I midten ser vi Kristus, og hvert enkelt blad i rosetten representerer en kultur, en mentalitet, et folk. Slik blir Kirken kinesisk i China, tysk i Tyskland, fransk i Frankrike. Ved at alle rosenbladene løper sammen mot Kristus i sentrum, danner de en levende enhet seg imellom og ikke lukkede, isolerte felter. Det vi bør strebe etter, er ikke enheten i flaten, men i topp-punktet. Kirken er på vei mot sin endelige oppfylldelse, og det står til hver enkelt av oss å forsøke å forstå og verdsette andre folks rettmessige målsetninger.

Må det være meg tillatt her å oppfordre til en samvittighetsransakelse. Er det ikke sant at dere ofte uten å vite det har bekjent dere til et monistisk historiesyn, noe lignende Hegels? Hegel trodde jo at en sann universalitet bare ville kunne virkelig-gjøres i Tyskland på hans tid, og på samme måte har kanskje mange av dere trodd at Den katolske

skillelse hvor ektefellene *ikke* blir overlatt til seg selv. Ved hjelp av både medisinske, sosiale og sjelesørgeriske eksperter er jeg overbevist om at meget kunne rettes på i en slik midlertidig adskillelse. Det vil muligens bety en ytterligere økonomisk uttelling, men dette er «utgifter til inntekts erhvervelse», dvs. penger som samfunnet vil få tifold igjen, rent bortsett fra alle de tragedier som vil unngås.

Odd Andreassen.

kirke bare vil kunne fullføre sin universalitet i Vest-Europa, som om Gud gikk omkring ved Middelhavets kyster. Under slike omstendigheter er det uunngåelig at de kinesiske katolikker mister interessen for Den katolske kirkes fremtid. Den plass deres land og kultur får der, er jo så begrenset.

Jeg ber altså mine brødre her i Vest om å skifte ut dette overlegenhetskompleks med en følelse av likhet. Jeg har kinesiske venner som åpent har sagt at krigen i Korea måtte til før de kunne bli kvitt sitt mindreverdskompleks overfor amerikanerne. Ingen tør vel riktig tenke at det kunne trenges en ny krig mellom Europa og China for at det skulle skapes en sann likhetsfølelse både hos europeerne og kineserne!

Det andre jeg venter av mine brødre i Europa er at de må komme til å holde av de kinesiske katolikker. Først alle dem som for tiden er hjemme i China. Som kinesere forstår de sine landsmenns rettmessige aspirasjoner, og likevel blir de behandlet av sine egne som om de var utlendinger og sto utenfor lovene. Som kristne er det en plikt og et ønske for dem å være trofaste mot Roma, men det kan de bare gjennomføre ved å bli martyrer. Jeg går ut fra at dere ber for dem. Men husk da samtidig ikke å gjøre noe som kan sette deres eksistens på spill. Unngå mest mulig uttalelser som risikerer å forbinde Kirken med en negativ antikommunisme, da jo Kirken som bærer av det guddommelige budskap om den universelle kjærlighet intet har å gjøre med en vest-orientert politikk. I vår verden hvor presse og radio så hurtig sprer alle nyheter, kan uoverveide uttalelser komme til å forårsake nye forfølgelser i China.

Selv om man ikke kan gjøre noe direkte for de katolikker som befinner seg i China, forsøk i det minste å ta del i lidelsen og smerten til de kinesiske katolikker som lever i landflyktighet i Europa. De er alle utsatt for tre store fristelser. Ved å vise forståelse og godhet kan dere hjelpe dem så de ikke faller.

De tre fristelsene.

Den første fristelsen som lurar på oss hver dag er *Tabors-fristelsen*. Dere husker vel at Peter da han så Kristus forklart, gjerne ville forbli der med ham i en slik herlighetstilstand. Denne Peters fristelse erfarer vi hver gang vi konfronteres med vanskeligheter og helst vil fly unna til dette provisoriske tilfluktsted som den vestlige verdens kristenhet er for oss. Men likesom Jesus gikk ned fra fjellet for å fullføre sin misjon og dø på korset, bør vi kinesiske katolikker en dag gjeninnta vår plass blant våre brødre i China. For om vi er slått, må vi aldri miste motet. Det er en oppgave for dere, europeiske katolikker, aldri å slukke dette håp hos oss.

Den andre fristelsen er det jeg vil kalle *den verdslige makts fristelse*. Henvist som vi er til å bo på fremmed jord, hvor mange ganger har vi ikke i all hemmelighet ønsket at det brøt løs en verdenskrig som kanskje — dersom den antikommunistiske leir vant — ville gi oss anledning til å vende tilbake til China i fremmede transportvogner. Men denne fristelsen, så nærliggende for dem som må leve adskilt fra sine, er i virkeligheten fullstendig diabolisk. For

hvem ville kunne godkjenne tanken om at største-parten av menneskeheten skulle tilintetgjøres for at en liten minoritet kinesiske katolikker kunne få friheten tilbake? Å vende tilbake til China beskyttet av utenlandske tropper ville dessuten ikke bare gjøre Kirken upopulær, men dertil oppvekke hatefulle følelser hos hele det kinesiske folk.

Det er en tredje fristelse som er enda mer utspkulert enn de to første, det er den jeg vil kalle *Judas' fristelse*. Jeg vet ikke hvordan Judas' motiv for å forråde Frelseren i alminnelighet utlegges av bibelfortolkerne. Jeg for min del er tilbøyelig til å tro at grunnen ikke var de tredve sølvpengene som han var blitt tilbudt, men den skuffelse som oppsto ved at Jesus ga avkall på være en nasjonal Messias og frigjører av Israel, for i stedet å bli en universell frelser. Det spiller mindre rolle om min utleggelse er sann eller gal, jeg mener bare ved dette eksempel å vise hva slags fristelse en del av de kinesiske katolikker i Europa er utsatt for. Har dere noensinne vært nødt til å leve i utlendighet? Vet dere hva det er å være en landsforvist? En landsforvist er alene overalt. Til å begynne med kan nok et tvungent opphold i et fremmed land være interessant ved at man får nye bekjentskaper og ser andre forhold. Men kommer det sykdom, blir det annerledes, der er ingen til å trøste eller til å ta seg av en. Gulnede fotografier og gamle brev fra hjemlandet er ikke nok til å stagge lengselen og ønsket om å få reise hjem. Så kan man spørre: «Hvorfor har jeg gitt avkall på min familie, mine venner, mitt land, hvis det ikke er fordi jeg har elsket Jesus Kristus?» Men jeg svarer med å spørre: «Hvordan er jeg blitt mottatt i de såkalte kristne land i Europa?» Jo, som oftest med likegyldighet, iblant med forakt og endog fiendtlighet. Slik blir mange lett et bytte for «Judas' fristelse», den nasjonalistiske fristelse. En får et brennende ønske om å komme tilbake til hjemlandet for å delta i oppbyggingen av en sterk stat som kan gjøre seg respektert og fryktet. Det kan bli en trøst å si til seg selv: «Når jeg kommer tilbake til Europa igjen, skal det bli med en mektig hær. Den dagen blir det ikke mer meg som ber om et stykke brød i den kristne barmhjertighets navn, det blir Vestens kristne som faller på kne for å be om tilgivelse og beskyttelse.» Måtte Gud bevare alle kinesiske katolikker fra å falle for en slik fristelse. Men det står til dere å gjøre en smertefull landflyktighet mer utholdelig.

Nå har jeg bare talt om kinesiske katolikker, men det er langt fra min mening å forbigå de ikke-katolske kinesere som for tiden oppholder seg i Europa. Også der har dere en oppgave, en misjon. Glem ikke hver gang dere treffer en av dem, at dette møte kanskje er den eneste anledning for ham/henne til å oppdage Kristus. Hvordan skal man forklare at en mann som Chou-En-lai, som tidligere var arbeider i Renault-fabrikkene og i dag er statsminister i China, lærte marxismen og ikke kristendommen å kjenne i Frankrike? Jeg har sett kinesere gå over til katolisismen. Og det har de alle gjort fordi de har opplevet ekte beviser på godhet hos de kristne. Det er dette bevis jeg ber om. Deres brødre i China har rett til det.

LAUDES MARIAE

Et utdrag av Peter Schindlers del i en Triptychon som Hirschsprungs Forlag (K.havn) utgir til høsten. — Velvilligst tilstillet «St. Olav» med henblikk på Marias Opptagelsesfest, 15. august.

Kirkens fedre har ikke interessert seg meget for Marias personlige historie. Hva de har overlevert om den, kan skrives på så få sider at det ikke kan undre at legenden har prøvd å supplere den. Det som har interessert dem, er Marias stilling som Guds medarbeider i frelserverket — som vi jo alle skal være medarbeidere i overfor hinannen, men hvor hun har den særstilling å være utkåret til å gi den guddommelige Frelser kjød og blod og slektsarv fra Israel med stamtavle fra Abraham og David, personlig arv fra sin egen karakter og, da han «ble født av en kvinne», oppdragelse «under Loven». Som Frelseren har vært i Guds evige plan forut for syndefallet, har Frelserens forutsetning, hans mor, vært det. Vi uttrykker det i Kirkens liturgi på Marias festdager, men det dekker ikke den utsigelige realitet: uten Maria, ingen Jesus! En kvinne måtte si ja til Gud som Eva hadde sagt nei til ham. Som vi er solidariske med Eva i hennes nei, er vi solidariske med Maria i hennes ja.

Allerede før frelsen er «fullbrakt», ser vi den virke i henne som først fikk del i den. Hennes attrå står ikke til noen mann, ingen mann rår over henne. Her fødes et barn uten kval. Kvalen kom senere, da hun måtte overveie og erfare hva det lå i det navn som ble pålagt henne å gi sitt barn: *Jesus* (= Jahve frelser) — navnet «til fall og oppreisning», så hun en dag, under korset, kunne trekke et sverd ut av sitt gjennomstungne hjerte og gi det til martyrene. Er Gud selv blitt vår bror, har vi felles mor, og hun har ikke opphørt å være for oss det hun var for Johannes: *Se, din mor!*, selv om hun har lukket sine øyne på denne jord for å slå dem opp der hvor hun også skal se *det* i sin Sønn, som hun her

Profeten og Madonna med Barnet. — Priscilla-katakombene i Rom.

BLIKK på TIDEN

Kulturprogrammet.

Arbeiderpartiets utkast til et kulturprogram har vært gjenstand for høyst varierte kommentarer siden det ble fremlagt til debatt for noen måneder siden. Både i og utenfor arbeiderbevegelsen har der hevet seg kritiske røster, hvilket ikke forhindrer at det i sin grunninnstilling etterlater adskillige sympatiske inntrykk. Dette fremgår også av et spesialnr. av Norsk Kirkeakademis organ «Kontakt med Fredriksborg» (juli) som særlig sammenfatter de kristelige kommentarer. De geistlige kritikere strekker seg i det lengste — kanskje litt vel langt — når det gjelder å understreke programmets positive sider, ganske særlig den i og for seg oppsiktsvekkende ideologiske omstilling det forutsetter når kristendommen på dette særlige hold får en så høy vurdering. Det gjelder formuleringer som: «Kristendommen er en del av den kulturarv vi har overtatt og en vesentlig del av hele vårt kulturgrunnlag... Ned gjennom den europeiske kulturs senere historie — middelalder og nytid, helt til idag — har en meget stor del av det byggende kulturarbeid foregått i kristne former, under kirkens vern og med dens velsignelse».

Mangelen på et solid idégrunnlag og på filosofisk og idéhistorisk skoloring er ellers tydelig nok i dette også eiendommelig stilsvake og uklare dokument. Og i enkelte kjerne-spørsmål når det gjelder forholdet mellom religion og samfunnsliv trampes der ettertrykkelig i klaveret. Noen evne til å gripe kristendommens *selvforståelse*, og de konsekvenser denne har for de kristnes stilling til politikken, gjør seg ikke egentlig gjeldende. Den hovedansvarlige for dets redaksjon, skoledirektør Helge Sivertsen, må ha en meget summarisk kjennskap til de problemfylte kamper mellom stat og kirke som fyller europeisk historie siden annen halvdel av forrige år-

dulgt så under den menneskelighet hun selv hadde skjennet ham.

Er det så underlig at vi poetisk sier at Maria har «knust all vranglære», også nutidens om lyst uten liv, — hun som usynlig satt i cellen hos Thomas når han skrev, sto på stillaset hos Fra Angelico når han malte og vandret med Dante i Ravennas pinjeskog når han diktet sin 33. sang av *Paradiso*... hun som vakte og inspirerte menn som visste hva ballade og epos, katedral og korstog var. Maria-mysteriet er utredelig filtret inn i Kristus-mysteriet, og Kristus-mysteriet er det som skiller oss avgjørende fra all annen religion, som Maria-mysteriet skiller Kirken fra all annen kristendom. Som Kristus selv er Maria en utfordring til alle, en dårskap for mange og en forargelse for noen. Tenk, at hun ikke er en gudinne, men en Gudsmoder, et menneske bare: det kan Gud altså få ut av et menneske når han selv griper inn og får det frelst fra synd!

Maria berettiger oss til religiøs optimisme.

Peter Schindler.

hundre, dersom han mener at formuleringer som denne egentlig klarlegger noe som helst: «(Programmet) bygger på det synet at religion og politikk er to helt forskjellige områder. Politikken skal ikke blande seg inn i religionen, og heller ikke omvendt. Kulturprogrammet tar for seg mennesket i den sosiale sammenhengen, ikke i den religiøse. Et menneskes gudsforhold kommer i det hele tatt ikke inn i politikken etc.»

Allerede det faktum at kristendommen innebærer etiske (også samfunnsetiske!) absolutter gjør selvsagt en så unyansert «løsning» av spenningen mellom politikk og religion til en naivitet av dimensjoner. Også når det gjelder det toleransebegrep som programmet opererer med, savner man innsikt i at kristendommens toleranseideal (det eksisterer!) er et annet enn den indifferente liberalismes. Når det gjelder den usikre sans for verdiprosjoner som ellers preger kulturprogrammet, synes vi (pastor) S(vein) H(ansen) B(auer) setter fingeren på noe vesentlig når han skriver:

«En forundret seg også over den dominerende plass det estetiske har fått. Vi skulle være tilbøyelig til å la etiske begrep som *rettferdigheten* og en positiv vurdering av *arbeidet* få en langt mer sentral plass i kulturtenkningen. En nytenkning av hele forholdet mellom *kapital* og *arbeid* ble også etterlyst, og man savnet sterkt at programmet ikke trekker konsekvensen av talen om *internasjonal solidaritet*».

Terror-regimene — og vi.

■ Skal der fraterniseres — eller ikke? Et alminnelig hverdagsmenneske vet snart ikke hva det skal tro. Det er bare et halvt år siden norsk ungdom i fakkeltog på Universitetsplassen reiste seg i protest mot russernes folkemord i Ungarn, og vi ser ikke annet enn at terrorhensrettelsene av frihetsheltene fra novemberoppstanden nå følger på løpende bånd i Budapest. Men våre nerver må igjen ligge i godt fett, for ikke bare har vi støttet Kadar-regimets idrettspolitikk ved en landskamp mot Ungarn, men 800 norske ungdommer drar isommer reiselystne og sterkt Moskva-subsidierte på «festival» til Russland, sammen med ungarske kommunister. Til de ikke få av dem som er ikke-kommunister bør det sies, at om så unge mennesker nødvendigvis er forhindret fra å huske hva denslags ble tolket og utnyttet som, dengang vi selv var en undertrykt nasjon, så er det skuffende at de ikke husker så langt tilbake som til november ifjor. Eller til den Kadar-dødsdommen som sto i avisen igår.

Det kinesiske folkedemokratiets vei siden maktovertagelsen, forhåpentlig til bedre materielle kår for et tiltalende, tålmodig og lenge mishandlet folk, har vært blodrød. Under en partikongress nylig uttalte en av dets ledere tørt og følelseløst i en tale, at regimet var stabilisert «ved at vi henrettet 18,5 % (dvs. over 800 000 — ifølge egne oppgaver!) av de kontra-revolusjonære». Det er ingen hemmelighet at det ikke minst er den kristne kirke i China, både protestanter og katolikker, som har fått føle terroren, gjennom overgrep som i årevis har forferdet verden. Vi tenker blant annet på de opprørende rapporter om tortur mot misjonærer som den franske presten André *Bonnichon* la frem for «Den internasjonale kommisjon for bekjempelse av konsentrasjonsleir-systemet» i Bryssel ifjor. Dette er jo uforbikommelige *fakta*, som vi tror at både de Peking-vennlige og de Formosa-vennlige gjør vel i å flytte utenfor sine politiske sympatier og betrakte — ikke som partigjengere, men som *mennesker*, eventuelt som kristne. At der forøvrig også på *den* basis kan trekkes overraskende konklusjoner kan vi bare konstatere — uten kommentar av noe slag — når vi ser omslagsbildet på «Radiobladet» nr. 28 (5. juli). Det viser Kringkastingens kloke og ikke-kommunistiske utenrikskronikør, Aadel Brun *Tschudi* som smilende drikker en skål med den kinesiske statsminister *Chou En Lai*.

Avmålt sympati.

■ Minnene om Ungarns ulivssår har også ellers bleknet forbløffende snart — det synes som om begivenheter av en tilstrekkelig råhetsgrad for de fleste av oss er effektivt avstumpende, forsåvidt som vår naturlige evne til innlevelse og solidaritet svekkes. Folk med innsikt i saken hevder således at vi ikke har megen grunn til å briske oss over Norges innsats i arbeidet for flyktingene.

Bortsett fra megen god vilje og enkelte privatpersoners og — institusjoners imponerende innsats er våre anstrengelser som helhet svært så måteholdne. Med få unntagelser sørger vi for å plukke ut «nyttige» flyktinger, og vår «kvote» ligger langt under hva vi ansikt til ansikt med flyktingeleirenes tallløse tragedier kunne og burde ta.

I et intervju med konsul Carl P. Wright, ved Porgrunns byjubileum nylig, («Morgenbladet» 3. juli) finner vi i den forbindelse følgende karakteristiske hjertesukk:

— Hva er Deres syn på flyktingespørsmålet i Norge?

— Jeg er meget nedtrykt. Jeg hadde håpet at et land som Norge som så relativt lett vant sin frihet tilbake, ville hatt større forståelse av andre lands flyktingproblemer. Vi skal ikke ta inn flere ungarske flyktinger. I det hele tatt later det til at det blir stopp i flyktingarbeidet nu. Det er ikke holdt noe møte i flyktingrådet siden november.

Når man tenker på at Østerrike har 400 000 flyktinger av eldre dato, og nu fra 40 000 til 70 000 ungarene (tallet oppgives forskjellig), forstår man problemets omfang. Og man får ikke noe sterkt inntrykk av at Norge med sine ca. fire tusen flyktinger har foretatt seg så svært meget.

Der er vanskeligheter forbundet med flyktingsspørsmålet, medgir Wright. Men vanskelighetene og betenkelighetene overdimensjoneres av dem som har det siste ord i disse spørsmål. Skal dette kunne endres, må der innenfor hele folket bli en større forståelse og villighet til å ofre noe personlig for medmennesker.

Pornografiens ridder.

■ En debatt om diktning og pornografi som med en tilsynelatende nesten total redaksjonell kritikkløshet overfor innsendere har fylt avisspaltene i hovedstaden hele vårparten igjennom, synes omsider å dø utmattelsens miskunnelige selvdød — inntil rettsoppgjøret omkring inndragelsene nærmer seg. Imens tar vi for oss et utklipp fra en av våre middagsaviser, en røst som — mer prinsipielt — søker å tale pornografiens sak. I «Verdens Gang» for 6. juli finner vi under titelen «Portrett av en pornograf» og over signaturen «*bris*» et intervju med den danske forlegger Hans *Reitzel*. Herr Reitzel, hvis forlag annonserer de beslaglagte bøker i Oslopressen med utpreget forretningstef, berømmes for sine ideale hensikter — han er ikke spekulant, får vi høre, men kulturpersonlighet, bekymret for det frie ord og interessert i litterære angrep på «vår sivilisasjons grunnbegreper» — intet mindre.

Vi tror egentlig ikke på politi-inngrep mot skjønnlitteratur i et samfunn hvor retts- og moralnormene på dette området befinner seg i en så åpenbar forvirring som det er tilfellet hos oss. Men vi tror sant å si ikke særlig sterkt på pornografenes og deres forleggeres kulturmisjon heller, i særdeleshet ikke

Konsul Carl P. Wright:
— Flyktingesaken, en hjertesak.

Biskopens første hilsen til menighetene: OM KATOLSK ÅND

Biskopens våpen som
Apostolisk Vikar 1932—53.

Høytelskede i Herren!
— Ut omnes unum sint:
«At alle må være ett, at alle må bli ett», det er deres nye overhyrdes valg-
sprog. Og når jeg i dag for første gang henvender meg til dere alle, så er det ikke for å skrive en teologisk avhandling eller en lang belæring, men bare med det formål i korthet å forklare mitt valgsprog. Det inneholder hele mitt pro-

gram og målet for hele mitt virke. Og målet for mitt virke er å føre alle til ham som har sagt: «Jeg er den gode hyrde. Alle skal høre min røst og det skal bli én hjord og én hyrde.» (Joh. 10.)

Og jeg vil søke å nå dette mål «sub tutela matris» ved vår himmelske mor, jomfru Marias hjelp. Hun peker jo alltid hen på Jesus og sier: «Hva han sier dere, det skal dere gjøre.» (Joh. 2, 5.) At alle må være ett i den gode hyrdes guddommelige hjerte ved vår himmelske mors vern og forbønn, det er altså mitt biskoppelige mottoes enkle, men innholdsrike betydning, det er målet for hele min biskoppelige virksomhet.

*

At alle må være ett, det var Vårherres store ønske, som han uttalte i sin yppersteprestelige bønn, aftenen før sin lidelse. Han ville at alle skulle være *ett i troen* på den sanne Gud og hans Sønn, Jesus Kristus; *ett i håpet* om å komme til Faderen og få del i det evige liv, *ett i kjærligheten* allerede her på jorden, som

når vi får et innblikk i den groteske uvitenhet som dikterer «opprøret». Herr Reitzel's «frisinn» ligger ihvertfall åpenbart på gymnasiastnivået, — både hva innsikt og modenhet angår:

«Kanskje kan vi ikke like å høre om den siden av livet de ruller opp, men det er nødvendig for oss å lære den å kjenne. For vi lever, mener han, på et bedrag: Et kristent bedrag om at alt er såre godt. Det er det bare ikke.

— Bedraget begynner, fortsetter Hans Reitzel, med Paulus som sier at det er godt for en mann ikke å røre en kvinne, og at enhver mann har sin egen hustru for utukts skyld. Paulus svelger på en avslørende måte i synd og utukt — likeså avslørende som de hatefulle sedelighetsapostler i vår tid. Mennesket skal ikke leve som det er skapt til. Gjennom nesten 2000 års historie kan denne linje følges i den vestlige kultur, og i hele det samme tidsrum har annerledes tenkende — Reitzel mener ærlig tenkende — vært forfulgt. Og alle disse mennesker som blir så innett forarget, *det gjelder også anmelderne*, avslører bare en forkvakling hos seg selv».

Så enkelt kan det sees og sies — når man er tilstrekkelig nærsynt — og frimodig! Kristendommens virkelighetsnære viten om den menneskelige kjærlighetens kår i lykke og smerte, fra Evangeliet og Augustin til Sigrid Undset og Paul Claudel, — denne veldige sum av menneskekunnskap, ligger åpenbart utenfor forleggerens horisont. Det er skam pinlig. For herr Reitzel.

Fr. Candidus.

barn av den samme Fader, for å få en forsmak på den enhet, fred og lykke, som utgjør den evige salighet.

Å fremme denne enhet og således oppfylle Vårherres store ønske, det er vi altså forpliktet til å arbeide for, og i dette vil jeg se målet for hele mitt virke. For å fullføre denne oppgave, for å nå dette mål for mitt virke, trenger jeg deres hjelp, høytelskede i Herren.

Da jeg på Olavsdagen, 29. juli i år, var hos den hellige Fader og tryglet ham om å frita meg for episkopatets tunge byrde, idet jeg påberopte meg min uverdighet og usikkerhet, sa han faderlig til meg: «I forening med Gud og alle dem som skal hjelpe Dem, vil De være sterk og rik.»

Jeg trenger først og fremst deres hjelp, kjære ærverdige medbrødre. Det er meg en stor trøst at Vårherre har gitt meg trofaste og offervillige medarbeidere i sjelesorgens apostoliske virksomhet. Der-
som vi forener våre krefter og våre kunnskaper, våre sorger og våre gleder, våre vanskeligheter og våre arbeider til beste for våre medmenneskers udødelige sjeler, da vil vi også få del i Vårherres yppersteprestelige bønn og i de nådegaver, som Han der har lovet oss.

Jeg trenger deres hjelp, kjære ordenssøstre, som etter hva vår hellige Fader uttalte i sin første radiotale til hele verden har et himmelsk og englelikt kall. Må da ved deres bønn, ved deres oppofrende arbeid for barna, de syke og hjelpeløse, gjøre sjelene mottakelige for det lys som kommer ovenfra.

Jeg trenger deres hjelp og samarbeid, kjære trosfeller, forat mitt arbeid og min omsorg for deres sjeler og for Guds rikes fremgang skal bære frukt.

*

Dere alle, høytelskede i Herren, vil jeg omfatte med faderlig kjærlighet og velvillig omsorg. Ja, alle stender vil jeg omfatte med den samme kjærlighet. Jeg vil søke å sette meg inn i deres livsvilkår, de materielle, og især de åndelige, og jeg vil bestrebe meg på å være medfølende og hjelpsom overfor alle lidelser og savn. Men også dere må alle være besjelet av ekte *katolsk ånd*. Hos alle må det herske plikt-
følelse. All uenighet, egoisme og egennytte må fjernes. Det er viktig, især i de harde, grusomme tider vi nå gjennomlever. Solidaritetens og enighetens ånd, den kristelige rettferds ånd må lede alle: foresatte og undergivne, fattige og rike, så at enhver klassekamp forhindres og gjensidig forståelse forliker og utjevner alle motsetninger og gjør alle ett i Kristus.

Dette, høytelskede i Herren, kan bare skje, når dere alle er tro mot Guds bud. Da Gud Herren gav sine bud på Sinai berg, sa Han: «Se nå legger jeg for deres åsyn velsignelse og forbannelse: velsignelse, når dere adlyder de bud, som jeg, Herren eders Gud, forkynner dere; forbannelse når dere ikke adlyder de bud som jeg, Herren eders Gud, forkynner dere.»

Derfor tilroper jeg dere alle ved min tiltredelse, som deres hyrde og biskop: «Elsk Gud over alt og deres neste som dere selv.» Dette første og største bud inneholder jo alle andre og er ikke annet enn et uttrykk for de ord jeg har tatt til valgsprog: «At alle må være ett». «Fremfor alle ting,» maner apostelen, «ha kjærlighet, for det er fullkommenhetens bånd». (Kol. 3, 14.) Ja, kjærlighet: kjærlighet til

Hans Høyærverdighet Biskop dr. Jac. Mangers' 25-årsjubileum

Fra bispevigselen i katedralen i Luxembourg 24. aug. 1932.
— I midten, mellom konsekrateurene, biskop dr. Mangers.

Den 12. juli 1932 utnevnte Den hellige stol pater dr. theol. og dr. philos. Jacob Mangers av Maristenes orden, daværende sogneprest ved St. Svithun kirke i Stavanger, til titularbiskop av Selja, og den 21. juli s.å. til Apostolisk Vikar for vårt søndenfjellske katolske kirkedistrikt, det nylig opprettede Oslo Apostoliske Vikariat.

Den 24. august fant bispevigselen sted i katedralen i Luxembourg, i biskopens hjemland. På Kristi Kongefest søndag 30. oktober 1932 holdt den nye biskop sitt høytidelige inntog i St. Olavs kirke i Oslo og tok dermed sitt nye embete i offisiell besittelse.

I alle disse 25 år som er gått siden den gang har Hans Høyærverdighet med en aldri sviktende troskap til sitt høye og ansvarsfulle kall vært den verdige og faderlige leder og hyrde for sin hjord — siden 1953 med rang av residerende biskop av Oslo. Det sier seg da også selv at det forestående sølvjubileum vil bli feiret både her hjemme og i hans fødeland — selv om det på jubilantens uttrykkelige bønn offisielt bare vil skje i gudstjenestlige former.

Selve vigselminnedagen 24. august tilbringer Hans Høyærverdighet i hovedstaden Luxembourg, og uken etter gjester han hjembyen Stolzembourg.

Hans egen hjord vil særlig samle seg om sin avholdte overhyrde på Kristi Kongefest søndag 27. oktober, da bl. a. en høytidelig jubileumsmesse finner sted i biskopens egen domkirke, St. Olavs kirke i Oslo, med jubilanten som celebrant.

Alle som står under hans hyrdestav og mange, mange andre med dem, vil i tankene sikkert også være til stede når Hans Høyærverdighet lørdag 24. august — ved det samme alter der vigselen fant sted for 25 år siden — bringer sitt eget stille takkeoffer frem for Den øverste hyrdes åsyn.

Gud og kjærlighet til nesten, er vår religions første og største bud, hele lovens oppfyllelse, den gylne nøkkel til vår tros hemmeligheter. «Gud er kjærlighet,» sier apostelen Johannes, «og kjærligheten er fra Gud, og den som blir i kjærligheten, forblir i Gud, og Gud i ham.»

Be deres daglige bønner, i det minste oppvekk alle hver morgen den gode mening: å ville gjøre alt til Guds ære. Kom i hug at dere holder søndagen hellig! Glem ikke at som deres søndag er, vil deres dødsdag bli! Har søndagen vært god, tilbrakt til Guds ære, da vil også dødsdagen bli god og forene oss for alltid med Gud.

Ær far og mor, så hjemmet kan bli til et lite paradis, der alle finner lykke, fred og hvile etter dagens travelhet og anstrengelser.

Bevar deres sjel i hellighet og deres legeme i renhet, og forsynd dere ikke mot det spirende liv, men betrakt alltid deres legeme som den Hellige Ånds tempel og deres sjel som et kostbart klenodium, dyrekjøpt med Jesu blod.

Øv rettferd, det være mot andres gods eller mot deres ære og gode navn. Hold dere trofast til landets lover, så ro, orden og velferd må blomstre i landet og vår konge kan regjere som en lykkelig konge over et lykkelig folk.

*

Og til slutt vil jeg, som katolsk biskop, forsikre alle, både katolikker og annerledes troende, om min yppersteprestelige kjærlighet. Det var en tid da alle nordmenn var ett i den katolske tro, ett i sin kjærlighet til Kristi Kirke. Reformasjonen og tidens omskiftelser har dessverre medført at denne enhet og enighet er gått tapt for vårt folk. For en umåtelig stor lykke det ville vært, om vi igjen alle ble enige, som brødre skulle være enige. Om det enn for tiden ikke er mulig, så må vi likevel gjensidig høyakte, fordra og elske hverandre, mens vi i vår bønn til Kristus, vår Herre og Konge, gjør våre hjerter mottakelige for hans sinnelag, så vi gripes av hans store ønske, «at alle må være ett».

Gud den Allmektiges velsignelse stige ned over dere alle og forbli hos dere alltid.

Gitt i Oslo Allehelgensdag 1932.

FRA OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Ved dekret av 25. juli 1957 har Konsilie-kongregasjonen etter pavelig mandat forordnet at faste- og abstinensbudet på vigiliedagen (14. aug.) for Marias opptagelsesfest (15. aug.) fra nå av bortfaller og i stedet overføres til 7. desember, dagen før festen for Marias uplettede unnfangelse (8. des.).

Biskop Dr. Jac. Mangers: «KOMME DITT RIKE»

EN SAMLING AV HYRDEBREVENE 1932—1956
MED ET TILLEGG TILLEGNET ORDENSØSTRENE

314 sid:r. Kr. 7.00 (bft.)

Katolsk Bok- og Bladsentral, Akersveien 5, Oslo

LOVPRISNING

Etter Romano Guardini

Guds storhet finner fremfor alt sitt uttrykk i navnet Skaperen og Herren. Han er den uskapte som har skapt alt, den begynnelseløse som består i seg selv, den uendelige, uforgjengelige, evige. Alt hører Ham til, og det ikke bare ved makt, men ved rett. Hans rett til å eie og styre alle ting, stammer derfra at Han eier seg selv. Han er tingenes herre, fordi Han er herre over sin guddom. For Ham bøyer mennesket seg i tilbedelse, helt og uforbeholdent, men samtidig i frihet og verdighet. Men ansikt til ansikt med denne storhet utspringer også en annen bønnebevegelse, nemlig når skjønnheten ved denne storhet begynner å stråle frem.

I Den hellige Skrift treffer vi ustanselig på ord som forkynner Guds herlighet, på sanger og hymner som priser den. Der nevner mennesket Hans høye egenskaper, Hans hellighet, storhet, makt og visdom, Hans evighet og frihet, rettferdighet, godhet og langmodighet. Det dukker ned i dem, folder dem ut, brer dem likesom ut foran Gud og priser Ham for deres skyld.

Blant salmene finnes et helt antall som går ut fra en dyp opplevelse av Guds herlighet, og strømmer over av hellig grepethet, og en for en lovpriser de Hans evige egenskaper eller Hans gjerninger, således den 32, (33), 46, (47), 95, (96), 99, (100) og andre. Også hos profetene bryter Guds lov uavlatelig igjennom, — tenk på den store lovprisning som kjerubene bringer Gud i Isaias' kallsvisjon (Is. 6, 3). I evangeliene finner vi Marias og oldingen Zacharias' lovsanger (Luk. 1, 46—55. 68—79). Men liturgien er ganske gjennomvevet av lovprisningsbønn — se den store lovsang *Te Deum* og de stadig tilbakevendende hymner og sekvenser.

Mangen gang er det som om Guds lovprisning bredte seg ut over verden, som om den nådde ut til de skapte ting og trakk dem inn i seg. Tenk for eksempel på skapelsessalmene (18. (19); 103. (104); 148, eller den gjenklang som disse sanger har funnet i hjertet til et gudsbegeistret menneske, som den hellige Frans' solsang.

Her oppfordres det skapte til å prise Gud: «Lov Herren, sol og måne, lov Ham alle I lysende stjerner. Lov Ham, ild og haggel, sne og is, orkan som fullfører Hans ord, alle berg og åser, frukttrær og cedre tillike, I ville og tamme dyr, alt som puster og rører seg,» heter det i den 148. salme. Dette har intet med eventyr å gjøre. Solen, havet og trærne blir ikke tildiktet stemme, som de skulle lovprise Gud med. Men med sin eksistens er de et speil av Guds herlighet fordi Han har skapt dem, og lagt en avglans av sitt vesen omkring dem. Den stråler tilbake fra dem, og således lover de Gud ved sin væren. I seg selv vet de intet om det, men mennesket kan vite det, og tilegne seg deres lovprisning. Vi kan oppta den i vårt hjerte, bære den frem for Gud, og således bli skapningens hjerte og munn.

Mennesket bøyer seg ikke for Gud fordi Han er mektig over alle mål, men fordi Han er den sanne og gode og tilbedelsesverdige. Gud godtgjør — om vi tør si det slik — at han er Gud ved sitt sinnelag. Så meget som Han er i væren, så meget er Han også i handling. Hva Han er, lever Han; Hva Han har, yter Han. Herfra kommer også den siste begrunnelse av lovprisningen. Setningen: «Herre, du er allmektig» sier også: «Du er verdig til å være allmektig». Du lever Din allmakt. Med Ditt sinnelag, Din kraft og Din gjerning fullbyrder Du den. Din allmakt er den rene oppfyllelse av rettferdigheten

og sannheten». Derfor er det rett å love Gud. Anden gleder seg over at der finnes en som er slik, og denne glede strømmer ut i lovprisning.

I Gud er der noe som hver egenskap bare danner en utstråling av, Hans innerste, Hans hjertes hemmelighet: Ur-enheten av væren og rett, virkelighet og mening, kraft og fortjeneste, av herlighet og kjærlighet, av mektighet og hellighet — den gjør at Gud er Gud. Ved den tennes gleden og blir til lovprisning. Så ren er gleden at den blir til taknemlighet, og takker Gud for at Han er til. Derfor heter det i den hellige messes hymne: «Vi takker Deg, o Gud, — for Din store Herlighets skyld». Og innledningen til dens høyeste bønn, prefasjonen, begynner med ordene: «Sandelig, verdig og rett er det, billig og hellbringende, at vi alltid og alle vegne takker Deg, Hellige Herre, allmektige Fader, evige Gud...»

Lovprisningen er desto renere, jo dypere den erfaring av Guds herlighet og jo ektere den glede er, som den utspringer av. I den blir mennesket selv rent og stort. Vår storhet ligger jo ikke bare i det vi selv er, men også i hvor langt vi er i stand til å skatte det som er større enn oss selv. Derfor er det en akt av rettferdighet å hylle Ham som etter selve sitt vesen er den store og hellige — men samtidig er det også en akt av selvrealisasjon for ham som frembærer hyllesten. For egentlig lever ikke mennesket — om vi kan si det slik, oppad ut fra seg selv, men nedad fra noe over seg. Ve det mennesket som ikke mere har noe over seg! Å lovprise Gud vil si å stige opp til det som mennesket først egentlig lever ved.

Således skal vi øve Guds lovprisning. Det gjør ånden skjønn og åpen. Hele dagen blir en annen, hvis man for eksempel om morgenen, frisk og uthvilt, leser *Te Deum* eller den 148. salme. Kan noen morgenbønn være vakrere? Visst skal vi komme med våre ønsker og bære de anliggender som hører til vår betrungte tilværelse frem for Gud; men kanskje ble vi bedre styrket om vi så bort fra oss selv, til Ham. Og vårt eget var dermed ikke glemmt, for «Faderen i Himmelen vet hva vi trenger, endog før vi ber Ham om det» (Matt. 6, 8).

NYTT KAPELL I LILLESTRØM

Et nytt kapell er f.t. under reisning i Lillestrøm til avløsning av St. Magnus kapell i Halvdansgt. 5, som ble innviet i 1952. En visste at dette i lengden ville bli for lite og at selve eiendommen ikke strakk til for de planer som forelå. En sikret seg derfor en større tomt et annet sted i byen som etter reguleringsplanene ville bli trukket inn i et nytt boligstrøk, nemlig på hjørnet Bjørnsonsgaten-Romeriksgaten. Søndag 5. mai i år ble tomten innviet og det første spadestikket tatt av Hs. Høyærv. biskop Mangers. Siden har byggearbeidet gått raskt frem under arkitekt Georg Hows ledelse. Kapellet er beregnet for bare 100 sitteplasser, men meningen er siden å reise et virkelig kirkebygg på tomten og så ta kapellet i bruk for annet formål. Vegg i vegg med kapellet reises samtidig den nye prestegård, og under hele fellesbygget innredes et større forsamlingslokale med frokostrom og garderobe.

På Kristi Legemsfest 20. mai ble grunnstenen muret inn i veggen ved kirkedøren av biskop Mangers, i nærvær av biskopene Rùth og Wember, sogneprest Høgh, en rekke andre geistlige og med stor oppslutning fra menigheten. En regner med å innvie det nye St. Magnus kapell søndag 8. desember.

RADIO

spørsmål og svar

Ved pastor Edvard Vogt.

Pastor Edvard Vogt besvarer tilsendte spørsmål i forbindelse med religion og moral i en norsk sending over Vatikanets Radio den fjerde onsdag i hver måned. Sendingene finner sted kl. 16.45 over bølglengdene 19.84, 25.67, 31.10 og 41.20 meter. Adressen er: Vatikanets Radio, Vatikanet.

• En lytter sender oss det følgende spørsmål: «KAN IKKE TROSEVNNEN SEES SOM EN GAVE SOM MAN HAR FÅTT MER ELLER MINDRE AV? JEG TRØSTER MEG IALLFALL MED AT JESUS FLERE STEDER I EVANGELIENE HELT KLART TAR VILJEN I EVNENS STED (TOLLEREN I TEMPLET) OG ANDRE STEDER STILLER SVÆRT SMA KRAV TIL KONKRETE TROSSETNINGER (DOGMER) HOS DEM HAN LOVER BØNNHØRELSE ELLER SALIGHET (DEN ROMERSKE HØVEDSMANN OG RØVEREN PÅ KORSET M. FL.)»

Etter Kristi ord er det vår plikt å tro, fordi vår tro er en forutsetning for oppfyllelsen av våre andre kristne plikter, først og størst blant dem den overnaturlige ydmykhet og kjærlighet. Troen er en forutsetning for den kristnes kjærlighetsliv, slik synet er en forutsetning for en sjåførs arbeidsevne. Det er imidlertid ikke tilstrekkelig å ha et godt syn for å kunne kjøre en buss, og på samme måte kan det være avhengig av mange forhold om en troende gjør det gode som han i troens lys ser at han burde gjøre. I så fall bør han iallfall ydmykt erkjenne sin svikt.

Det som utmerket tolleren, hovedsmannen og røveren var at de ikke bare trodde, men også ga så fullkomne uttrykk for sin ydmykhet. Ved den selvfornektelse som er ydmykhetens kjerne hadde de derved også del i kjærligheten. Hva særlige kjærlighetsgjerninger angår har vi for øvrig intet grunnlag for å tro at de ingen slike hadde gjort. Hva hovedsmannen angår fortelles det uttrykkelig om hans kjærlighet for sin tjener. Så langt fra å være eksempler på Jesu overbærenhet med dem som ingen frukter har båret, er disse tre evangeliets personer høye eksempler som vi trenger megen tro og nåde og all vår kraft for å kunne etterligne.

• Når vår lytter tolker disse fortellinger fra evangeliet slik at enkelte skulle kunne dispensereres fra troens nødvendighet, skyldes det antagelig en feilaktig oppfatelse av *dogmenes plass i livet*. Dogmene er almengyldige og derfor abstrakte utsagn om Jesus og hans frelsesverk. Disse læresetninger er utformet av Kirkens læremyndigheter under den Hellige Ånds ledelse, på grunnlag av apostlenes erfaring av alt det som Jesus gjorde og sa i de rikt varierte situasjoner i hans liv på jorden. Så lenge solen skinner, trenger vi ikke månens lys; og så lenge det menneskevordne Ordet var blant oss, trengte vi ikke det talte eller skrevne abstrakte ord. Troen var

BØNNENS APOSTOLAT

— AUGUST: At det tekniske fremskritt ikke må føre til forakt for menneskelivet. — For de høyere skoler i Australia.

et spørsmål om en umiddelbar erkjennelse av at det menneske som vedkommende jøder talte med, var Guds egen Sønn. Etter Jesu himmelfart er vi imidlertid helt avhengige av det indirekte lærens lys som Jesus gir oss gjennom apostlenes og deres etterfølgeres forkynnelse. Vi er kalt til å leve og handle og bekjenne i forhold til overnaturlige realiteter som våre sanser ikke kan nå, og vi er følgelig avhengig av den tro som anerkjenner disse realiteter slik de er uttrykt i vårt menneskelige sprog. Bare på grunnlag av dette gjenskinn av de evige realiteter kan vi bære ydmykhetens og kjærlighetens frukter. Selv den mest strålende menneskelagede «kunstige belysning» er uhyre farlig når det gjelder å erkjenne evige sannheter. Jesus advarte oss uttrykkelig mot de falske profeter og henviste oss i stedet til en lære fra en bestemt gruppe menn. Om dem sa han at «De som hører dere, hører meg.» Vi må derfor vokte oss for å gjøre den minste forandring i deres almengyldige doktriner. Det er vi som må forandres i samsvar med læren, ikke læren i samsvar med vår individuelle smak.

• Hvilke betingelser kreves for at en person skal kunne tro på de overnaturlige realiteter? Det kreves for det første selve *evnen* til å tro (troens øyne), dernest *viljen* til å tro (viljen til å åpne øynene i lydlighet overfor Guds vilje til å åpenbare seg), dernest en forkynnelse av *den rette lære* (de midler som gir den rette avspeiling av de realiteter vi ikke kan se direkte, men som vi med Pauli ord må se som i et speil). Selv et godt speil og åpne øyne tjener til intet i et mørkt rom, og vi trenger derfor også et fjerde: kontakt med det *nådens lys* som lar de overnaturlige realiteter bli avspeilet i Kirkens lære.

Jeg kan med Kirkens læres autoritet forsikre vår lytter at hverken han eller andre mennesker i denne verden mangler troens *evne*. Når han så, slik det fremgår av hans brev, har *viljen* til tro, da må vi undersøke hvordan vi kan sikre oss at de to siste betingelser, den rette lære og Guds nåde, kan bringes til veie. Den *Guds nåde* vi her trenger mottar vi som svar på tålmodig bønn, vår egen og deres som vi kan få til å be for oss. Det dreier seg om en ydmyk bønn, som ikke forutsetter at en allerede har den fulle tro. Det er tilstrekkelig at en har sett et ganske lite glimt av lyset og lengter mot dette. Så fremt en overhodet søker de evige sannheter, befinner en seg i denne mellomtilstand, som en kanskje kan si fant sitt klassiske uttrykk i synagorgeforstanderens bønn: «Herre jeg tror, hjelp min vantro.»

Er dette ærlig forsøkt, uten at en i full intellektuell ærlighet kan nå en sikker tros visshet, da bør vi se det spørsmål i øynene at det kanskje er den siste betingelse, *den sanne, autentiske lære* som mangler. De som er født og oppvokset i et miljø som på grunnlag av det 16. århundres politiske og kulturelle omveltninger er blitt skilt fra det direkte samfunn med Peters og de andre apostlers lovmessige etterfølgere, mottar dessverre bare fullkomne glimt av det *opprinnelige* gjenskinn av Jesu lys. Om dette gjenskinn av et gjenskinn er så uklart og så oppblandet med menneskelige lyskilder at det ikke kan tilfredsstillende ens behov for lys, da bør en ikke nøle med å søke en *full* underretning om den opprinnelige Kirkens lære. Først deretter kan vi med trygghet kunne si at vi har gjort alt vi har kunnet. Da vil heller ikke Gud vente med å oppfylle vår bønn.

Edvard D. Vogt.

UTLANDET

VATIKANET

Forandringer i Castel Gandolfo.

Når pave Pius XII i år gir audienser på sommerstedet Castel Gandolfo, slipper folk å stå på den gårds plass som har vært brukt hittil og hvor det kunne være plagsomt varmt. Det er nå innredet en sal i Villa Barberini som bare skal brukes til audienser, og som rommer 7000 personer.

CEYLON

De kristne skoler trues.

Siden midten av mai har de kristne kretser på Ceylon vært engstelige for sine skolars framtid som følge av en erklæring fra statsministeren, Salomon Bandaranaike. Erklæringen går ut på at regjeringen ikke kommer til å gi tillatelse til åpningen av nye skoler i landet. Statsministeren sa at denne bestemmelse ble tatt under en spesiell konferanse med undervisnings- og finansministeren. Det synes som om den

er en følge av press fra buddhistsamfunnet. For en tid siden krevet en buddhistkommisjon at regjeringen skulle innordne alle skoler og sosiale institusjoner under Statens kontroll og administrasjon. Buddhistsamfunnet er langt fra å være det mest betydelige på Ceylon.

DANMARK

SAS har anskaffet messeutstyr.

Det danske «Katolsk Ugeblad» meddeler at SAS har anskaffet messeutstyr — alter, messeklær etc. — slik at katolske prester kan få anledning til å lese messe under oppholdet på Kastrup. Messeutstyret kan på kort varsel stilles opp i et dertil egnet lokale i ankomsthallen, så selv prester som bare oppholder seg en kort tid på flyplassen kan få lest en messe.

Lufttrafikken på København har vokset veldig i årene etter den annen verdenskrig. Kastrup Lufthavn er blitt et knutepunkt i den interkontinentale lufttrafikk. Amerikaruten via Nordpolen benyttes f. eks. av en god del katolske geistlige.

DE FORENTE STATER

Barbara Ward æresdoktor ved Harvard.

Det er nå en tid siden man har hørt noe om den kjente engelske forfatterinne, journalist, radiokroniker, sosial-

økonom Barbara Ward. Nå har hun imidlertid vært i De forente stater og bl. a. holdt en tale for 15 000 mennesker på Harvard-universitetet. Hun ble også utnevnt til æresdoktor, og er den annen kvinne som får denne tittel ved Harvard, den første var Helen Keller. I pressens omtale av henne ble det nevnt at hun blant sine mange verv har vært formann for verdensligaen av katolske kvinneforbund, og at hun er «en sjarmende kvinne som med sin klare forstand og fremragende dyktighet kaller Vesten til frihet gjennom tro».

Studentene ved Harvard vil ha mer religion på programmet.

Studentenes fellestråd ved Harvard-universitetet har utgitt en rapport hvor de anmoder om en bredere plass for religionen på studieplanen på grunn av den interesse som studentene viser for denne kunnskapsgren. Det fremsettes forslag i rapporten om at et religionsutvalg blir opprettet ved universitetet i likhet med de utvalg som allerede finnes for historie, litteratur og naturvitenskapelige fag. Religionsutvalget skal så finne ut hvilke midler bør tas i bruk for at studiene innen dette område kan bli best tilrettelagt.

Disse bestemmelser er resultatet av undersøkelser som studenterrådet påbegynte i 1954. Det anser at følgende fire grunner taler særlig for en utvidelse av

Bibelen i toner

Enda en pater-sanger i den populære genre

For kort tid siden gjorde vi våre lesere kjent med den franske «schlager-sanger», jesuitpateren Duval, som komponerer religiøse sanger og akkompagnerer seg selv på gitar. Man blir ganske betatt når man hører hans fengende rytmer på grammofon, og han har en uttale så tydelig at ikke et ord går tapt, — for hensikten med sangene er jo å gjøre religionen, eller Kristus kjent, særlig for det yngre publikum.

Pater Duval er født og bor i Frankrike, og det samme alltid skapende land har nå frembrakt nok en religiøs komponist og utøvende musiker, denne gang en dominikanerpater. Han heter *Cocagnac*, og er fra Tarbes. Grammofonplater med hans komposisjoner og innsunget av ham selv til eget gitarakkompagnement står nå utstillet hos musikkhandlerne i utlandet, ved siden av pater Duval-platene. Salget går upåklagelig selv om det ikke har nådd opp til sistnevntes svimlende høyder — enda. Det kan bli spennende å se hvem som «holder seg» lengst, jesuitten eller dominikaneren!

Pater Cocagnac har imidlertid satt seg et bestemt mål som sannelig er bemerkelsesverdig: Han vil overføre Bibelen til sanger. Men det blir nok ingen høytidelig og pedantisk overføring, for humoren er et karakteristisk trekk i alle hans produkter, og han er ikke redd for å skyte inn enkelte små hint og fint i sine tekster.

Noe av det viktigste for at slike sanger skal bli vel-

lykket er at de er kortfattet. Dette glemmer pater Cocagnac aldri. I «Jerusalem si belle» (Vakre Jerusalem), f. eks., som er en pilegrimssang egnet til å gå etter, blir man med en gang ved hjelp av tre små vers og refrenger hensatt til en kristen atmosfære hvor tro, håp og kjærlighet er fremtredende faktorer. Plutselig forandres rytmen, og pateren får virkningsfullt minnet oss om aldri å glemme å synge Alleluja.

Nå får man bare vente å se om det ikke snart oppstår en liten fransiskanertrubadur!

VESTA · HYGEA

for rasjonell forsikring

de religiøse programmer ved universitetsstudiene:

1. Religionen har til alle tider vært et av menneskenes viktigste interesseområder.
2. Et organisert religionsstudium er uunnværlig for forståelsen av utviklingen innen kultursamfunnene.
3. For et meget stort antall studenter utgjør religionen en del av de spørsmål som ligger i midtpunktet for deres personlige interesser.
4. Religionen representerer et intellektuelt område som er høyt respektert, og som sådant fortjener en plass blant de fag som hører inn under universitetsstudier.

150 år siden den første neger ble helligkåret.

I Washington har man i sommer feiret 150-årsdagen for helligkåringen av den første neger, St. Benedikt av San Fratello. Han tilhørte St. Franciskusordenen, og erkebiskopen i Washington seilerte i anledning av dagen en høytidelig messe i fransiskanernes kloster i samme by. Til stede under messen var bl. a. personlige representanter for De forente staters president, og delegerte fra omkring 30 nasjoner, hvor iblant den nye selvstendige stat Ghana.

«St. Benedikt den sorte» som han populært kalles, ble født i 1526 og er den første neger-helgen. Hans familie var slaver som var blitt fraktet til Sicilia, og familienavnet var italiensk: Manasseri.

Pater Bailey som holdt prekenen under messen i Washington, fremhevet helgenens store nestekjærlighet og satte den opp som et eksempel for den moderne verden hvor det hersker så megen urettferdighet mellom folkerasene og de enkelte mennesker.

ENGLAND

Nytt sjømannshjem i Hull.

Et nytt katolsk sjømannshjem som har kostet en halv million kroner er nå åpnet i byen Hull. Det har en rekke moderne lokaler, oppholdsrom, foredragssal, restaurant etc.

FRANKRIKE

Økonomi og humanisme.

I likhet med tidligere år organiserer også denne sommer den aktive institusjon «Økonomi og Humanisme» forskjellige studieuker. To av sesjonene skal være viet emnet, Moderne former for eiendom og kristen samvittighet, og to andre Det økonomiske demokrati. Institusjonen har sitt sentrum i Eveux, Rhône, i nærheten av Lyon.

Vellykket kirkemusikk-kongress.

Den 3. internasjonale kirkemusikk-kongress som holdtes i Paris fra 1. til 8. juli og hadde samlet over tre tusen deltagere, ble meget vellykket og givende. Den ble mer enn vanlig «musikalsk», da konserter, messer og musikk-andakter opptok en lang større del av tiden enn ved de tidligere kongresser. I løpet av ti studiemøter og foredrag ble følgende emner behandlet: Prinsippene for kirkemusikk, Den franske skoles religiøse musikk, Den gregorianske sang, Sangen i de orientalske kirker, Orglet og andre kirkeinstrumenter, Den flerstemmige sang, Den populære kirke-

sang, Kirkemusikken i misjonslandene, Struktur- og undervisningsproblemer, Kirkemusikkens internasjonale organisasjon.

Afrikansk studiemåned i Lyon.

Fra 8. juni til 8. juli oppholdt 20 sorte afrikanere, katolikker og muhammedanere, seg i Lyon for å delta i den såkalte afrikanske sesjon som i år for annen gang var arrangert av Det sosiale institutt ved det katolske universitet. En lignende sesjon fant sted i fjor på samme tid.

Sosialarbeidere, ungdomsledere og formenn i Den katolske aksjon var kommet fra mange forskjellige steder i Afrika. Hovedtemaet var: Afrika og den samtidige verden. På programmet sto ellers: Nasjonalismens problem, de politiske strukturer og internasjonale institusjoner, de økonomiske og sosiale problemer, de doktrinære spørsmål, (Kirkens sosiale lære, marxismen etc.), personlig utdanning og kultur, og meget annet.

Alle afrikanerne bodde hos franske familier i Lyon, og den hovedsakelige hensikt med oppholdet og studiene var å utvide det gjensidige kjennskapet og styrke forbindelsene mellom de to sivilisasjoner.

Européiske dager.

Verdensunionen for katolske kvinnerforbund har hatt såkalte européiske dager i Paris i sommer, ledet av formannen, mademoiselle du Rostu. Ti européiske land var representert på møtet.

Blant foredragsholderne var pater Le Roy, direktør for det katolske informasjonskontor for européiske problemer. Han påpekte at der ikke bare er økonomiske problemer forbundet med CECA (Kull- og stålforbundet), men også religiøse, da 80 prosent av grubearbeiderne skulle være katolikker.

30 000 soldater i Lourdes.

For 12 år siden deltok 350 franske soldater i hærens pilegrimstur til Lourdes. I sommer var tallet 30 000. Soldatene ankom i 22 spesielle tog, og betalte selv alle reiseomkostningene. Fra leiren hvor de bodde gikk de i prosesjon og bar 14 store krusifikser med seg.

ITALIA

Munkene forlater Chartreuse-klosteret utenfor Firenze.

Etter å ha hatt det store Chartreuse-klosteret i Toscana, syd for Firenze, i over 600 år, har munkene nå besluttet å forlate dette sted. Bestemmelsen ble tatt for kort tid siden under ordenens generalkapitel i Grenoble. Den viktigste årsak er at et stadig stigende antall turister forstyrrer munkenes kontemplative liv.

Selve klosteret er nå et nasjonalmonument, munkene har vært oppsynsmenn der siden slutten av forrige århundre. Tre ganger tidligere har munkene vært nødt til å forlate klosteret. Første gang var under beleiringen i 1530, da florentinerne forsøkte å forhindre Medicierne å få igjen styret i byen. I 1810 ble ordenen opphevet av Napoleon. I 1866 beslagla den italienske regjering klosteret, jaget bort munkene og ødela en

stor del av det innvendige. Senere ba regjeringen munkene om å vende tilbake til sitt historiske hjem, men som vaktposter.

Studentene ved Propagandakollegiet får mer gymnastikk.

Propagandakollegiet i Roma, hvor det til stadighet også er norske studenter, har nå begynt med regelmessig gymnastikk. Det benyttes en ny metode som er utarbeidet av Don Remigio Zadra på grunnlag av evrytmi. Studentene utfører bestemte bevegelser etter musikk i det de følger tegninger og anvisninger på en veggtafle. Øvelsene skal bevirke såvel åndelig som fysisk sunnhet, og bidra til å forberede studentene til de vanskeligheter de måtte møte senere i livet, heter det i nyhetsrapporten.

POLEN

Katolsk blad sensurert.

Det katolske ukeblad, «Tygodnik Powszechny» som utkommer i Krakau, utkom ikke den annen uke i juli i år. Grunnen var at statens sensur hadde holdt tilbake for lenge et kommuniqué som kardinal Wyszynski ønsket å offentliggjøre der, og hvor det ble forbudt for det polske presteskap å virke som medarbeidere i Pax-gruppen.

Sensuren kom som en overraskelse for mange katolikker, da Pax-gruppens politiske aktivitet var blitt sterkt kritisert i Polens kommunistiske aviser de siste månedene.

SPANIA

Franco og Kirkens sosiale lære.

I et intervju som det amerikanske nyhetsbyrå NCWC har hatt med den spanske statssjef general Franco for kort tid siden, uttaler generalen bl. a. at regjeringen nå overveier forskjellige lovforslag som skal gi befolkningen større frihet, og at Den katolske kirkes sosiale lære ville bli brukt som grunnlag for de kommende lover. Videre et sted sier han at pavenes krav om rettfærdigere lønninger, sykeforsikring m.m. har funnet praktisk anvendelse i Spania.

Som tidligere meddelt i denne spalte offentliggjorde sekretariatet for det spanske hierarki i september i fjor et hyrdebrev fra de spanske biskoper som var et kraftig angrep på de sosiale forhold i landet. Brevet er langt og inneholder meget konkrete og omfattende opplysninger om de faktiske tilstander og hva som må gjøres hvis freden i samfunnet skal kunne opprettholdes. Tidligere erklæringer av lignende art fra enkelte prester og de mange streiker blant arbeiderne i den senere tid tyder også på at det hersker alt annet enn rettfærdige forhold både når det gjelder lønninger, sykeforsikring og andre sosiale goder, som forlengst er gjennomført i de fleste andre européiske land. Men forhåpentlig begynner generalen nå å innse at slike ting må komme hvis han skal unngå en revolusjon, slik biskopene sier i sitt hyrdebrev.

SVEITS

Forslag om gjensidig interkonfesjonell hjelp.

En kjent protestantisk teolog, Oscar Cullmann, professor ved universitetet i Basel, har fremsatt forslag om gjensidig interkonfesjonell hjelp som har

vakt oppmerksomhet hos såvel protestanter som katolikker. Hans forslag går ut på at det en gang hvert år arrangeres en gjensidig kollekt i de to kristne konfesjoner, protestantene gir til trengende katolikker, og katolikkene til trengende protestanter.

Professor Cullmann har også nylig vært i Roma hvor han talte for en forsamling på flere hundre personer hvor iblant mange katolske geistlige. Han skriver i den anledning: «Jeg vet ikke enda om mitt forslag blir antatt eller ikke, men den sympati som er blitt vist meg fra katolsk side har oppmuntret meg til å fortsette. Men imot slutten av det foredrag jeg holdt i Roma kom et medlem av en katolsk orden bort til meg med en lukket konvolutt. Og han tilføyet: Et tegn på godhet mot en fattig protestant i Roma. Konvolutten viste seg å inneholde en større pengeseddel.

Hvis disse gjensidige kollekter som skal vise at det består bindeledd mellom oss, blir vanlige, kan man kanskje håpe at bønneuken hvert år også blir et tegn på at vi har meget felles.»

Blant den protestantiske minoritet i Italia har professor Culmanns forslag vunnet stor gjenklang. En gruppe studenter tilhørende den valdensiske kirke hadde organisert en kollekt som så ble overrakt en fransiskanermunk til fordel for trengende i Roma.

Den skal søke å oppnå samarbeide med televisjons- og kringkastingssjefer for å få bedre barneprogrammer.

SØR-AFRIKA-SAMBANDET

En million innfødte barn uten skoler.

Det har nå i noen tid pågått en offentlig ordveksling mellom Departementet for innenrikske saker og den katolske biskop i Johannesburg i anledning av at de katolske skoler i Magaliesburg holdes stengt.

I et brev adressert til Southern Cross, erklærer sjefen for departementet at stengningen av disse misjonsskoler ikke er preget av egenmektighet. Han insisterer på det faktum at regjeringen bestreber seg på å utvikle skolevesenet til fordel for negrene, og minner om loven av 1956 i det han påviser at på ett år steg antallet av sorte skoleelever fra 950 000 til 1 150 000.

Biskopen av Johannesburg, mgr. Boyle, har svart på dette i den samme avis, og opplyser at det for tiden er en million innfødte barn i Sør-Afrika som ikke har skoler eller noen form for undervisning. Hvorfor stenge de katolske skoler under slike omstendigheter? spør biskopen. Han understreker også at i stedet for å sørge for lærere til nye skoler, har regjeringen beslaga flere misjonsskoler og stengt et visst antall

slik at de innfødte barn ikke lenger får nytte godt av lærerkrefter som var enstemmig anerkjent for sin dyktighet.

De stengte skolene i Magaliesburg har ikke åpnet sine porter igjen, skolelokalene står der ubenyttet, lærerpersonalet går uten arbeide og de aller fleste elevene har ikke fått plass andre steder.

Kommer det katolske presteskap til å bli forfulgt?

De senere tiders forholdsregler i forbindelse med rasespørsmålet på det religiøse område fortsetter å skape stor bekymring i katolske kretser. «Hvis det ikke skal fornekte sin tro, blir det vanskelig for presteskapet i Sør-Afrika å unngå å tilskynde afrikanerne til ikke å overholde regjeringens lover vedrørende Kirken», skriver den katolske avis «Southern Cross». Avisen stiller seg selv spørsmålet om presteskapet i dette tilfelle vil bli erkjent skyldig i oppfordring til forbrytersk virksomhet, ifølge ordlyden i lovendringsforslaget for de innfødte. Kommer prestene til å bli dømt skyldige «hvis de lærer at hele menneskeheten tilhører den samme familie i egenskap av Guds barn og hvis de fortsetter å bekrefte at alle katolske kirker er og alltid vil være åpne for alle Kristi brødre?»

Southern Cross presiserer at ingen

Radioens og fjernsynets virkning på barna.

Den internasjonale katolske sammenlutning for radio og fjernsyn har dannet en komité som skal undersøke de problemer radioen og fjernsynet forårsaker blant barn. Den nye komité's formann er biskop Charriere i Sveits.

TRONDHEIM

Norske Meieriers Salgssentral

OST — SMØR

Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger

VÆR SIKKER
på førsteklases varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med
ROHDE Gelée, Puddinger, Sauser
(også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere)
ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

 ROHDE Boks 95, Trondheim.

A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI

Sykesenger - Stålrørsmøbler

A. Dahl & Co.
TRONDHEIM

BØNDERNES SALGSLAG

Munkegt. - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

A.s Trondhjems Margarinfabrikk

Munkegaten 5 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

Et ord er nok ...

KVALITET
Johan O. Helgesen

Best og billigst
K. LUND A/S
Rørleggerforretning - Rørhandel
Trondheim

katolsk prest ville like å forbyrte seg mot lovene på grunn av sin tro og sin samvittighet, da Den katolske kirke alltid har understreket at dens medlemmer bør respektere den lovlige autoritet. Avisen slutter med å håpe at det blir tatt fornuftigere bestemmelser før det går altfor langt.

ØSTERRIKE

Regjeringskomité skal forberede nytt konkordat.

Den østerrikske regjering bekjent-

gjorde i slutten av juni at den hadde utnevnt en komité som skal drøfte et nytt konkordat med Vatikanet.

Det tidligere konkordat av 1934 ble forkastet av nazistene, og et nytt har vært på tale siden krigen sluttet. I den siste tid er forbindelsene mellom Kirken og Staten blitt betydelig bedre som følge av en forandret holdning fra sosialistpartiets side. Dette har til for kort tid siden vært imot forhandlinger om et nytt konkordat med Roma. Men nå har partiet fulgt sin leder Adolf Schärf, som nylig ble valgt til formann,

og som mener at tiden er kommet for inngåelsen av en ny overenskomst.

De farvede folks fremgang.

Fra 1. til 4. august var en kardinal, fem biskoper og over 400 andre representanter for Pax-Christi-bevegelsen samlet til internasjonal kongress i Mariazell i Østerrike. Kongressens hovedemne var «De farvede folks fremgang». De største delegasjoner kom fra Frankrike, Tyskland, Østerrike, Luxembourg, Nederland og Sveits, mindre delegasjoner fra Belgia, Italia og Sverige.

<p>Gjertsen <i>i Småstrandgaten</i> BOKHANDEL BERGEN</p>	<p><i>Oi anbefaler disse Bergensfirmaer!</i></p>	<p>URMAKER ANTON M. OLSEN Olav Kyrrresgate 1 - Tlf. 13035</p>
<p><i>Gode kjøtt og pølsevarer fra J. Aug. Bye & Opdahl's</i></p>	<p> KONTORUTSTYR Stål & Stil <small>ÅLSTAD & CO</small></p>	<p> THUNE vaskemaskiner for ethvert vaskebehov Vestlandsrepresentanter Didr. Andersen & Søn A/s Telgr.: Glas BERGEN Tel.: 15090</p>
<p>L. W. TORNØE A/S Papirhandel Bergen</p>	<p>T. Beyer BOK-OG PAPIRHANDEL AKSJESELSKAP Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen</p>	<p>A. K. EGGE A/S Frukt og grønnsaker En gros</p>
<p> DIDR. MEHN - ANDERSEN LEGE- og SYKEREKVISITER Bergen</p>	<p>Manufakturvarer - Sengeutstyr SVERRE W. MONSEN Bergen</p>	<p>JACOB L. BERSTAD Kontorutstyr Bergen - Oslo</p>
<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»</p>		<p> Eches Farvehandel's NYGÅRDSGT. 4</p>
<p> All slags skadeforsikring</p>		
<p>1/8 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel BERGEN Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11482</p>	<p>1/8 Smith Sivertsen's Bakerier & Conditorer</p>	

OSLO

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Svært mange

har enda ikke betalt kontingent for i år! Vi må nå
anmode alle om å betale snarest! Ellers må vi dessverre
stoppe forsendelsen av bladet. Vi håper vi slipper ...
Kontingent er kr. 18.—.

St. Olavs eksp.
Postgiro nr. 159 86. Akersv. 5, Oslo.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OBS!

Ved

adresseforandringer,

vennligst oppgi også

den tidligere

adresse!

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

NOREX SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen

Tlf. 37 57 68

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26 - Oslo

Telefon 60 24 05

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

Melitta

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE

DRØYERE KAFFE

